

Scott Ritter: Konec americké jaderné převahy

 infokurýr.cz/n/2023/12/02/scott-ritter-konec-americke-jaderne-prevahy

kurýr

2. prosince 2023

Jak Rusko modernizuje svůj jaderný arzenál, nemá již zájem o záplatování vztahů se Spojenými státy v oblasti kontroly zbrojení na základě dědictví studené války.

Dne 1. listopadu bylo americké letectvo nuceno „ukončit“ letový test mezikontinentální balistické střely Minuteman III (ICBM) výbuchem. To znamenalo, že raketa musela být vyhozena do povětří poté, co během letu vykazovala blíže nespecifikované anomálie pro inženýry sledující průběh letu.

Testovací start, který provedlo Velitelství globálního úderu amerického letectva, je podle letectva „součástí rutinních a pravidelných činností navržených tak, aby prokázaly, že jaderné odstrašení Spojených států je bezpečné, spolehlivé a účinné.“ Odrážejeme hrozby 21. století a ujistit naše spojence.“

Americké letectvo udržuje přibližně 400 Minuteman III, uložených v sílech a údajně v pohotovosti 24/7, aby reagovalo na jakoukoli potenciální strategickou hrozbu pro Spojené státy a/nebo jejich spojence. Minuteman III je pozemní složka „jaderné triády“ amerického strategického odstrašování (další dvě jsou námořní složka raket Trident na palubě ponorek třídy Ohio a letecká složka specializovaných pilotovaných bombardérů B-52 a B. -2).

Minuteman III byl vyvinut v roce 1968 a je vylepšením původní konstrukce střely Minuteman I z roku 1958. Do služby vstoupila v roce 1970. Původně navržená tak, aby nesla tři nezávisle rozmístitelné hlavice, byl Minuteman III nahrazen jedinou hlavicí podle nyní již neexistující smlouvy START II, která byla ratifikována jak Spojenými státy, tak Ruskem, ale nikdy nevstoupila v platnost dodatečně.

Prezidenti George HW Bush a Boris Jelcin podepisují START II v Moskvě 3. ledna 1993, na konci Bushova funkčního období. (Kreml, Wikimedia Commons, Public domain)

Zatímco Nová smlouva START, která je stále v platnosti, neomezuje počet hlavic, které může Minuteman III nést, omezení hlavice předchozí smlouvy znamená, že Minuteman III bude i nadále vybaven jednou hlavicí, a to navzdory rutinním letovým testům prováděným Americké letectvo s raketami Minuteman III dovybavenými třemi hlavicemi.

Minuteman III má být nahrazen novou generací pozemních amerických mezikontinentálních balistických střel s názvem Sentinel počínaje rokem 2029. Některé rakety Minuteman III zůstanou v provozu, dokud nebude Sentinel plně funkční v polovině až koncem 30. let 20. století.

Jednou v loňském roce utrpěla britská ponorka Vanguard nesoucí 16 jaderně vyzbrojených raket Trident II během ponoru mechanickou poruchu, která, pokud by nebyla opravena, by byla pro tehdejších 140

členů posádky na palubě katastrofální.

Ponorky třídy Vanguard (byly vyrobeny čtyři) vstoupily do služby v roce 1993 a ve 30. letech 20. století mají být nahrazeny novými raketovými ponorkami třídy Dreadnaught. Vanguard představuje veškeré jaderné odstrašující síly Spojeného království. V roce 2017 provedla ponorka třídy Vanguard neúspěšný zkušební start rakety Trident II, k němuž došlo mimo parlament Spojeného království během vášnivých debat o budoucnosti nezávislého jaderného odstrašujícího prostředku Spojeného království. drženo v tajnosti.

Ponorka třídy Vanguard Royal Navy HMS Vigilant v roce 2014. (Thomas McDonald/MOD, Wikimedia Commons, OGL v1.0)

Selhání stárnoucích USA Selhání stárnoucích amerických a britských strategických jaderných odstrašujících sil ostře kontrastuje se sérií úspěšných testů ruských partnerů, včetně nedávných startů pokročilé střely Bulava z nové ponorky třídy Borei, ICBM Jars vybavenou pokročilou hypersonickou hlavicí Avangard a úspěšným zkušebním odpálením nové řízené střely Burevestnik s jaderným pohonem (ani Rusové nejsou imunní vůči neúspěchům testů, jak prokázala porucha těžké mezikontinentální balistické rakety Sarmat na začátku tohoto roku).

Rozmístění nové generace ruských strategických jaderných střel vytváří další tlak na Spojené státy a Británii, aby pokračovaly v nákladných modernizačních programech v době, kdy soutěž o financování vytvořila v obou zemích domácí politické problémy.

Nedostatek rámce pro kontrolu zbrojení

A co je ještě horší, neexistuje žádný životaschopný rámec pro kontrolu zbrojení, který by mohl zabránit tomu, aby unáhlené zavádění nových strategických systémů všemi třemi národy vedlo k závodům ve zbrojení, které by mohly destabilizovat strategickou rovnováhu sil existující po desetiletí. Moskva s odvoláním na neslučitelnost kontroly strategických zbraní s USA v době, kdy je oficiální politikou Washingtonu strategicky porazit Rusko, pozastavila svou účast na Nové smlouvě START.

Americký prezident Barack Obama a ruský prezident Dmitrij Medveděv po podpisu Nové smlouvy START v Praze, duben 2010. (Kremlin.ru, CC BY 4.0, Wikimedia Commons)

Platnost nové smlouvy START vyprší v únoru 2026. Zatímco Rusko i USA vyjádřily zájem o následnou smlouvu, která by zachovala strategickou rovnováhu, která existovala v rámci Nového STARTu, nedostatek pokračujícího kontaktu mezi americkými a ruskými vyjednávači kontroly zbrojení činí vysoce nepravděpodobným, že by došlo k uzavření nové smlouvy. dokončena včas, aby nahradila nový START.

Faktem však je, že Rusko takovou možnost pravděpodobně neuskuteční, i kdyby byla proveditelná. Řada rozhovorů s vysokými ruskými představiteli znalými strategické jaderné politiky naznačuje, že ruští představitelé již nemají zájem napravovat vztahy se Spojenými státy v oblasti kontroly zbrojení, které spočívají na dědictví studené války. V Rusku převládá názor, že USA v průběhu let vyjednávaly ve

zlé víře a snaží se využít kontrolu zbrojení jako prostředek k udržení strategické dominance USA spíše než dosažení jaderné parity a stability.

Jsou-li sjednány smlouvy, které poskytují určitý stupeň vzájemného prospěchu, jako je Smlouva o obraně proti balistickým střelám a Smlouva o zprostředkování jaderných sil (INF), USA odstoupí, jakmile bude smlouva považována za nevhodnou pro strategické cíle USA, jako je protiraketová obrana nebo reakce na ně. k vývoji mimo smluvní rámec (např. čínské raketové systémy, na které se Smlouva INF nevztahuje).

Rusové jsou přesvědčeni, že smlouvy o omezení strategických zbraní, jednotlivě i jako celek, nikdy neměly za cíl vytvořit jadernou paritu, ale spíše zachovat jadernou převahu USA. Nová smlouva START byla citována jako příklad americké duplicity, protože Obamova administrativa řešila otázky omezení raket a protiraketové obrany odděleně, slíbila, že obě otázky budou řešit odděleně, a poté opustí protiraketovou obranu, jakmile Spojené státy The Treaty on Missile Redukce (New START) byla ratifikována.

Až v roce 2026 vyprší platnost Nového STARTu, Rusko bude pokračovat ve svých probíhajících programech jaderné modernizace bez smluvních omezení. To zkomplikuje úsilí Spojených států a Británie v oblasti jaderné modernizace, jejichž následné schopnosti, vyvíjené za cenu stovek miliard dolarů, budou horší než systémy, které v současnosti nasazuje Rusko.

Rusko se nezapojí do žádného vyjednávacího procesu zaměřeného na eliminaci své strategické výhody, zvláště pokud budou Spojené státy a jejich západní spojenci uplatňovat politiku, která Rusko vykresluje jako strategického nepřítele a bude usilovat o jeho strategickou porážku.

Pokud má existovat nějaká naděje na obnovení kontroly jaderných zbraní mezi Spojenými státy a Ruskem, nebude to prostřednictvím nástroje, který podporuje dědictví studené války.

Místo toho musí vzniknout nový strategický vztah založený na moderní realitě, ve kterém musí USA buď utratit obrovské částky, aby dosáhly jaderné parity s Ruskem, nebo vyjednávat z pozice strategické méněcennosti.

Dny nesporné americké jaderné převahy skončily.

Zda se američtí politici dokážou těmto novým okolnostem přizpůsobit, se teprve uvidí. Ale pokud tak neučiní, spustí to pouze nevyhnutelné závody ve zbrojení, které USA nemohou vyhrát a jejichž důsledky by mohly být fatální pro celý svět.

*

***Scott Ritter** je bývalý zpravodajský důstojník americké námořní pěchoty, který sloužil v bývalém Sovětském svazu při provádění smluv o kontrole zbrojení, v Perském zálivu během operace Pouštní bouře a v Iráku dohlížel na odzbrojení zbraní hromadného ničení. Jeho nejnovější knihou je *Disarmament in the Time of Perestrojka*, kterou vydalo nakladatelství Clarity Press.*